

Priešmokyklinis ugdymas Lietuvoje yra privalomas nuo 2016 m. rugsėjo 1 d. Jo tikslas – padėti vaikui pasirengti sėkmingai mokytis mokykloje. Savivaldybės privalo užtikrinti, kad visi 6 m. vaikai būtų ugdomi pagal priešmokyklinio ugdymo programą.

Priešmokyklinis ugdymas pradedamas teikti vaikui, kai tais **kalendoriniais metais jam sueina 6 metai**. Gali būti teikiamas anksčiau tėvų (globėjų) sprendimu, bet ne anksčiau, negu vaikui sueina 5 metai. Priešmokyklinis ugdymas **vykdomas vienerius metus**.

Priešmokyklinio ugdymo grupės gali būti įsteigtos darželiuose, mokyklose ar kokiose kitose įstaigose (pvz., bendruomenės namuose, neformalaus ugdymo centruose, profesinėse mokyklose ar privačiose patalpose).

Priėmimas. Priėmimo sąlygas nustato tas, kas vykdo priešmokyklinio ugdymo programas – valstybė, savivaldybė ar privati įstaiga. Jei savivaldybėje yra patvirtinta centralizuota vaikų priėmimo į tokias ugdymo įstaigas tvarka, tada reikia kreiptis į savo savivaldybės administracijos švietimo padalinį. Jei savivaldybėje priėmimo tvarka necentralizuota, tada reikia kreiptis į bet kurią įstaigą, vykdančią priešmokyklinio ugdymo programą.

Kiekviena ugdymo įstaiga arba savivaldybė turi savo nustatytą priėmimo tvarką, pagal kurią prašymams gali būti suteikiamas pirmumas (pagal gyvenamąją vietą, vaikų skaičių šeimoje, jeigu kitas šeimos vaikas lanko tą pačią ugdymo įstaigą ir pan.), t. y. prašymai „surikiuojami“ į eilę. Gali reikėti pateikti papildomus dokumentus, įrodančius pirmumo teisę.

Prašymų pateikimo terminai ugdymo įstaigose ar savivaldybėse yra skirtingi. Kai kurios įstaigos prašymus priima nuo sausio 2 d., jei vaikas tais pačiais kalendoriniais metais lankys priešmokyklinę grupę. Ugdymas priešmokyklinėse grupėse **prasideda rugsėjo 1-ąją**. Tais atvejais, kai **šeima grįžta iš užsienio** ar atvyksta iš kitos savivaldybės, **jų vaikas į priešmokyklinę grupę priimamas visus metus**. Dėl priėmimo tėvai (globėjai) turi kreiptis į ugdymo įstaigą.

Finansavimas. Valstybė finansuoja **4 ugdymo valandas per dieną**. Jeigu priešmokyklinėje grupėje vaikas būna ilgiau nei 4 val. per dieną ir gauna maitinimą, tai tėvai moka už vaiko maitinimą **išskyrus pietus**, nes mokiniams, kurie mokosi pagal priešmokyklinio ugdymo programą turi teisę į nemokamus pietus nevertinant šeimos gaunamų pajamų (**nuo 2021 m. liepos 1 d.**

visiems priešmokyklinukams nemokami pietūs skiriami be atskiro tėvų (globėjų) prašymo). Tėvai taip pat moka savivaldybės nustatytą fiksuotą mėnesinį mokestį ar ugdymo mokestį, kuris yra skaičiuojamas už kiekvieną lankytą dieną. Yra savivaldybių, kuriose tokio mokesčio nėra ir tėvai moka tik už maitinimą.

Kiekviena savivaldybė pasitvirtina savo tvarką dėl tėvams suteikiamų lengvatų ar mokesčio mažinimo už vaikų išlaikymą priešmokyklinio ugdymo grupėse. Mokestis gali būti mažinamas 30, 50, 60 ar 80 proc., o kai kurios šeimos gali būti iš viso atleidžiamos nuo mokesčio. Apie tai reikia pasiteirauti savo savivaldybėje.

Ugdymo įstaigose gali būti organizuojamas papildomas neformalusis švietimas (šokio, keramikos, muzikos, įvairių sporto šakų, kalbų lavinimo ir kt. būreliai), už kuriuos atskirai moka tėvai.

- Vaikui, turinčiam specialiųjų ugdymosi poreikių, valstybė skiria 35 proc. didesnę krepšelį.
- Privачios ugdymo įstaigos nusistato savo priėmimo tvarką. Jei yra vietų, vaikus priima visus metus.
- Visose ugdymo įstaigose priimant vaiką į priešmokyklinę grupę tarp tėvų (globėjų) ir ugdymo įstaigos yra pasirašoma mokymo sutartis, kurioje nurodoma, pagal kokią programą vaikas ugdysis, programos vykdymo pradžia ir pabaiga, kita šeimai ir ugdymo įstaigai svarbi informacija (pavyzdžiui, atostogų laikas, susitarimai dėl vaiko maitinimo ir kt.).
- Tėvai (globėjai) kiekvienais metais turi pateikti ugdymo įstaigai medicininę pažymą apie vaiko sveikatą.

Privačių ugdymo įstaigų kainos svyruoja nuo 120 iki 500 Eur per mėn. Kai kurios savivaldybės (Vilniaus, Kauno, Šiaulių, Klaipėdos miestų) privačius darželius lankančių vaikų **tėvams kompensuoja iki 100 Eur** tėvų mokamo mėnesio mokesčio. Kompensacija gaunama už vaikus, kurių bent vieno iš tėvų deklaruota ir faktiška gyvenamoji vieta yra savivaldybės teritorijoje, nepriklausomai nuo tėvų gaunamų pajamų.

Kalba. Dažniausiai lietuvių, bet yra ugdymo įstaigų, kuriose ugdoma anglų, prancūzų, rusų, lenkų ar kitomis kalbomis. Jei vaikas ugdomas pagal priešmokyklinio ugdymo programą rusų, lenkų ar kita kalba, tai ne mažiau kaip 4 val. per savaitę yra skiriamos ugdymui lietuvių kalba.

Pagalba. Vaikams, kurie gyvena toliau nei 3 km nuo ugdymo įstaigos, privalo būti organizuojamas vežiojimas iki artimiausios įstaigos, vykdančios šią programą.

Jei vaikas turi specialiųjų ugdymosi poreikių, jam turi būti teikiama kokybiška švietimo specialisto ar specialistų (logopedo, socialinio pedagogo ir kt.) pagalba.

Įstaigų, vykdančių priešmokyklinio ugdymo programas, sąrašo reikėtų teirautis konkrečioje savivaldybėje.

Naudingos nuorodos:

- [Savivaldybių žemėlapis](#)
- Ugdymo įstaigų sąrašą galima [rasti čia](#)

Parengta pagal Švietimo, mokslo ir sporto ministerijos informaciją